

- професійно-етичні ставлення (прийнятність або неприйнятність сумнівних з моральної точки зору дій у конкретних ситуаціях професійної діяльності);
- професійно-етична поведінка (нормовідповідне виконання професійних функцій);
- налаштованість на професійно-етичні стосунки в процесі здійснення організаційних комунікацій.

Отже, в сучасних умовах розвитку суспільства зростають вимоги до особистісних та професійно значущих якостей фахівця сфери туризму, що зумовлює необхідність опанування професійною етикою, зокрема універсальними етичними нормами і міжнародними стандартами професійної етики; етико-психологічна підготовка сучасних фахівців туристичної сфери в більшості випадків виражена недостатньо, що обумовлено низкою об'єктивних і суб'єктивних причин, що свідчить про необхідність проведення спеціальної підготовчої роботи, спрямованої на усвідомлення необхідності саморозвитку і самовдосконалення; засвоєння етичних засад здійснення і впровадження яких сприяло б становленню професійної етики: консультування в організаціях, опанування тренінговими програмами, опанування методиками для діагностики рівня розвитку етичної складової професійної культури фахівця сфери туризму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Розвиток компетентнісного підходу: стратегічні орієнтири міжнародної спільноти / О.В. Овчарук // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: Світовий досвід та українські перспективи: (Бібліотека з освітньої політики): Колективна монографія. - Київ: К.І.С, 2004. – С. 6-15.
2. Пометун О. І. Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир розвитку сучасної освіти / О. І. Пометун // Рідна школа. – 2005.– №1. – С.65-69.
3. Шафранський В. В. Основні вимоги до фахівців сфери туризму та особливості туристської освіти у вищих навчальних закладах /В. В. Шафранський //Галицький економічний вісник, № 2 (49) 2015 – С.50-55.

Черничка В.Ю., студентка групи ПОСП-3
 Науковий керівник:
 к.пед.н., доцент **Кузьма-Качур М.І.**
 Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Новим законом про середню освіту визначено завдання і статус освітніх інституцій, які відіграють чималу роль у соціалізуючому процесі підростаючого покоління. Провідне місце у процесі соціалізації дітей відіграють загальноосвітні заклади завдяки своїй багатофункціональності та різноманітності. Соціалізуючий процес в умовах загальноосвітніх закладів характеризується появою різноманітних проблем у школярів, пов'язаних з усвідомленням та розумінням ними власного «Я»-образу.

Соціальний педагог – це фахівець із виховної роботи з дітьми, підлітками, молоддю, дорослими, який покликаний створювати сприятливі соціальні, навчально-виховні умови для розвитку й соціалізації особистості; це спеціаліст, який зайнятий у сфері соціально-педагогічної роботи або освітньо-виховної діяльності; він організовує взаємодію освітніх та позашкільних закладів та установ, сім'ї, громадськості з метою створення в соціальному середовищі умов для соціальної адаптації та благополуччя в мікросоціумі дітей та молоді, їх всебічного розвитку.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України «Про особливості діяльності соціальних педагогів загальноосвітніх навчальних закладів» від 2 серпня 2001 р., функціональні обов'язки соціального педагога окреслено так:

- формування гуманних відносин між вихованцями, учнями та педагогами;
- охорона і захист прав та інтересів дітей;
- вивчення особливостей особистості учня, соціальної ситуації розвитку та умов життєдіяльності;
- вияв інтересів та потреб, проблем і труднощів дітей та підлітків;
- створення атмосфери психологічного комфорту для учнів у навчальній та позанавчальній діяльності;
- організація та координація різних видів позанавчальної діяльності дітей і підлітків;
- робота з обдарованими дітьми із творчими здібностями;
- попередження конфліктів в учнівських колективах;
- орієнтація учнів на здоровий спосіб життя;
- профілактика правопорушень серед неповнолітніх, робота з учнями «групи ризику»;
- посередницька діяльність між вихованцями та адміністрацією, педагогами школи, батьками, різними соціальними інститутами;
- взаємодія з педагогами, психологами, батьками або опікунами для надання допомоги учням;
- попередження суїцидальних спроб неповнолітніх.

На основі аналізу ряду наукових досліджень та практичного досвіду встановлено, що метою діяльності соціального педагога загальноосвітньої школи є створення оптимальних умов для різнобічного розвитку різних категорій дітей, захист їх конституційних прав, здійснення соціального супроводу проблемних сімей, рання профілактика злочинності та правопорушень [1, с. 11].

Робота соціального педагога ґрунтується на гуманістичному та компетентнісному підходах. Реалізація гуманістичного підходу передбачає дотримання соціальним педагогом таких правил: ставитися до дитини як до найвищої цінності, сприяти виявленню взаємної відкритості, відвертості; допомагати учням зрозуміти власну цінність через відчуття довіри, поваги, любові, розвиток у нього почуття власної гідності; виявляти турботу і любов до вихованців; відмовитися від моралізування, замінивши його спільним з вихованцями вирішенням життєвих проблем; розвивати в учнів здібності конструювати соціально цінну діяльність [2, с. 116].

Таким чином, будь-яке розвинуте суспільство зацікавлене у формуванні, збереженні та розвитку тих соціальних інститутів, які здатні позитивно впливати на вирішення соціальних проблем суспільства та активізацію процесів соціалізації у суспільстві. Соціальний педагог в системі освіти – це педагог, який здійснює комплекс заходів щодо надання соціально-педагогічної допомоги, спеціального виховання, освіти і розвитку особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Соціальна педагогіка : [підручник] / За ред. проф. Капської А.Й. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 488с.
2. Соціальна педагогіка : [мала енциклопедія] / За заг. ред. проф. І.Д.Звереві. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 336с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>